

Передплата

«РУСЛАН» вноситься
в Австрії:

на чотири роки . . . 36 пер.
в рік року . . . 10 пер.
на чотири роки . . . 3 пер.
а в місяць . . . 170 пер.

30 грам. ценою:

чотири роки . . . 16 рублів
або 36 франків
в рік року . . . 8 рублів
або 18 франків

Неодмінне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмем милости і віри не возьмем,
бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5^{1/2} год. пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровського (Херу-
щини). Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає слідше
напередіє застережене.—
Рекламні неопечатаніє
вільні від порта.— Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стрі-
ки, а в «Надсланих» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Програний бій „політики розпуки“.

Keine Kunst ist, Gei-
ster los zu lassen; kunst-
gerecht sie binden ist die
Kunst.

(Δ) Коли після літньої сесії державної ради вернули рускі послы домів, признав зовсім виразно і явно посол Будзиновский, помічний редактор «Діла», в своїм органі, що руский клуб не досягнув ніяких успіхів, а причину сеї безуспішности рускої націонал-демократичної і радикальної політики приписував тим сторонництвам, котрі вже тоді висунули ся були на парламентарній видівні яко будуча парламентарна більшість. Сподівання свої в будучині покладав п. Будзиновский, а з ним також і його тісніші прихильники клубові на соціал-демократичний і на німецько-національний вольнодумний союз. Одначе вже й тоді з виводів п. Будзиновского можна було виснувати собі поважні сумніви, чи на піддержку і тих двох сторонництв буде міг руский клуб в будучині чистити.

П. Будзиновский вже тоді зрозумів, що руский клуб опинив ся майже зовсім відокремленим в посольській палаті, бо навіть слаба деколи поміч соціал-демократів не була тривка, лише хвилева і они в приватних розмовах давали зрозуміти руским послам, що таких демонстрацій, яких они хватили ся були в літній сесії, соціал-демократичний союз в будучині піддержувати не буде.

Хто реально глядить на політику і оцінює нероздратованими нервами а здоровим розумом хід державної політики, сей зовсім не міг домагати ся ані сподівати вже після короткої літньої сесії яких видимих успіхів. Сеж був почин сесії на зовсім нових основах і тут можна було хіба розглянути ся в парламентарнім положеню і з того виснувати собі науки для поступованя в осінній сесії, можна було, як се і стало ся, представити правительству своє положеня національно-політичне, подати ему свої домаганя і висловити потреби народні. Керманічі руского клубу розуміли се дуже добре, що без союзників годі буде досягнути які небудь видимі успіхи а то тим більше, що літом і перед самим почином осінньої сесії почала ся вже формувати тривка парламентарна більшість, яка найшла також опісля вчаси вираз в обнови міністерства. Розуміли се керманічі руского клубу, що супроти хри-

стіяньско-супільного союзу, з котрим злучили ся інші великі сторонництва а навіть німецько-національний вольнодумний союз, не можна буде нічого досягнути, але не мали відваги пояснити се дома виборчим кругам і рускій супільности, котру перед тим настроювали прихильно для німецьких вольнодумців і соціал-демократів. Лише раз блиснув такий промінь зрозуміння сеї конечности на вічу в Сулятичах, в котрого допись попала дивним способом до христ. супільної Reichspost, а в ній було висловлено, що др. Кость Левицкий заявив ся за союзом з християньско-супільним сторонництвом. Але хоч під напором львівських вольнодумців, що пугають руску супільність „клерикалізмом“, се опісля заперечено в «Ділі», руский клуб в осінній сесії, як небудь не покидав опозиційного становища, прийшов до переконаня, що обструкція була би неможлива супроти таких предлог як австро-угорська угода і не робив рішучих перепон, коли сю предлогу введено наглим внесением на денний порядок. Послідувало певне зближене до правительства, з котрим переведено переговори з виглядами на заспокоєне ріжних потреб руского народа а також становище супроти сторонництв парламентарної більшости не було так яскраво неприхильне. В часі якогось lucidum intervallum навіть редактори «Діла» зрозуміли, що не можна послам у Відни диктувати парламентарної тактики на 100 миль зі Львова, бож они знають ліпше парламентарне положеня на місці і парламентарну атмосферу, отже на їх одвічальність треба їм полишити певну свободу діланя.

Алеж не довго тривало се lucidum intervallum, в редакції «Діла» проявила ся знов нечувана горячка степенювана справді дитячою цікавостю що до переговорів послів з правительством, зросло знов недовіре до послів, що готові за якісь «дрібні концесійки» продати руский нарід, спонукано і «Народний Комітет», щоби підогнав послів і приневолив їх виявити, чого можна сподівати ся від правительства та щоби оно скоро здійснило приреченя.

Руский клуб вдоволив в часті дитячій цікавості оповіщенням комунікату про ріжні приреченя дані правительством а деякі послы, приїжджаючи до Львова, доповнювали в приватних розмовах сей комунікат про пререченя, які повинні були остати клубовою тайною аж до здійсненя. Одначе й се не заспокоїло цікавості молодечих львівських політиків, а коли заносило ся на можливість пере-

деня австро-угорської угоди §-ом 14-им, тоді не витерпіло «Діло» і ударило на клуб з докорами, що від першої хвилі осінньої сесії його політика в хибна, опуртуністична і наторочило стілько огненних фраз, що рускі послы станули справді в світлі «політичного банкрутства», як се зараз підхопив зручно «Галічанін».

«Факт остане фактом, писало «Діло», що політика нашого клубу не відповідає в нічим доси незміненому положеню нашого народу і нічим не ослабленому його огірченю і невдоволеню. Рускі селяньські виробчі маси слали наших послів до Відня як огненних речників їх безмежних кривд: національних, політичних, соціальних і культурних. Руска інтелігенція виділа в них неугнутих і непримиримих(!) борців за нашу національно-політичну еманципацію. Наш загал бажав бачити у своїх послах голосних на всю державу і поза межі держави(?) трибунів, що своїми виступами стрясали би(!) публичну опінію та були пламенним висловом пламенного(!) гніву наших виборчих мас. На передвиборчих вічах наші послы розвивали шумно і широко прапор безпардонної, майже революційної(!) борби з пануючою в краю системою і її віденьськими покровителями — і маси йшли за тим прапором з огнем в очах, з зазятем в грудях, з небувалим пожертвоуванем. Ще нині западають десятки карних вироків на наших селян за той виборчий огонь. Та нині загално відчуває ся і загално се говорить ся, що з опозиційности нашої репрезентації найбільш невдоволеного в Австрії народу, остав лише привид».

Який би крик зняло «Діло» про підриване довіря до послів, колиб «Руслан» хоч в сотній частині позволив собі був на подібну критику політики руского клубу! Алеж ми вчаси розуміємо се до нестями посунене роздратоване «Діло», бож його редактори, котрі також кандидували і «розвивали шумно і широко прапор безпардонної майже революційної борби», так само як і деякі вибрані послами їх товариші, як Будзиновский, Петрицкий, Старух, Трильовский і т. и. думали, що они самою своєю появою в парламенті будуть «стрясали публичну опінію», що центральне правительство побачивши тих „голосних на всю державу і поза межі держави трибунів« в сій хвилі здійснить всякі домаганя клубу.

Тимчасом зміна системи і здійснене всяких культурних, народогосподарських, фінансових і т. п. потреб не переводить ся ані через ніч ані через місяць, чи навіть два і звідсіля очевидно повстала розпука, а розпука не є в політичнім житю добрим дорадником, як се руска супільність стілько разів переконала ся

наглядно останніми роками. Переняті політикою розуми загорілі голови взяли знов верх над політичним розумом руского клубу, над его керманічами а се вишло на шкоду рускої справі. Академічна молодіж, котра весною сего року після пам'ятних подій з голодування приобщила держати ся рад посла Василька, очевидно не засягнула его ради, не розвідала ся, о скільки тепер мають бути здійснені приреченя правительства що до прав руского язика в львівській університеті і з того вишла кривана іматрикуляція. Радикальне крило руского клубу не виждало розправи над наглим внесеном посла Р о м а н ч у к а в справі іматрикуляції, довело до понеділкової бучі в палаті а тим «політика розуми» понесла страшне поразенє, бо проти руского клубу звернули ся всі парламентарні сторони, все денвникарство окрім «Діла», на котре спадає головна вина, бож се вислід его кількатиної «роботи». Се крайна несумлінність манити руску суспільність такими окликами, що «нам не остане нічого иншого, як замінити парламент в арену вічних(?) скандалів, а східну Галичину в М а к е д о н і ю!». Такі помисли можуть зродити ся в загорілих і божевільних головах, котрі не в силі вже здоровим розумом оцінити можливости, досяглости і наслідків подібних окликів. Нехай летять самі стрімголов хочби в пропасть, але не вільно пхати на такі експерименти нарід, котрий опісля тяжко страдає, коли тимчасом такі окличники ховають ся по закутках. На таку дорогу не допоможуть піти не лише християнські суспільники, але навіть соціал-демократи і вольнодумці німецькі, на котрих числено.

Голоси денвникарства про понеділкову бучу в державній раді.

(X) Викликана на понеділковім засіданю посольської палати рускими послами буча, котрої вінцем був подвиг д-ра Льва Бачинського, зустрінула ся не лише в самій палаті з загальною строгою осудом, але денвникарство, не лише краєве, але й віденське, без ріжниць політичних і партийних напрямів, осудило сі події яко небувалу і нечувану компромітацію руских послів і їх поведеня. А так як в державній раді лишив ся посеред всіх парламентарних стороництв (навіть всякого рода радикалів і соціалістів) особняком, так і в денвникарстві одно лише «Діло» в своїй безпам'ятній загорілості і безмежнім заслїпленю величає «руський вибух в парламенті» якимсь героїским ділом і намагає ся питомою ему лайкою і метанем болота на всі боки заглушити сей страшний сором, який є лише плодом довголітньої роботи культурно і політично незрілих молодиків, що дірвали ся редакторского пера.

Тимто вважаємо нашим обовязком подати рускій суспільности голоси тих денвників, котрі всеж таки в ряди-годи відносили ся прихильно до руского народа і промовляли нераз за справедливою полагодою польско-русского питання в Галичині, та піддержували наші політично-національні і культурні домаганя. Наведемо з поміж денвникарства віденського голоси трех денвників «Die Zeit»,

котрої дописувателем був між иншими д-р Ф р а н к о, відтак «N. fr. Presse», котра часто подавала голоси Русинів в ріжних справах, а останнім разом підчас голодування руских академиків заняла таке прихильне Русинам становище, а на останку голос «Arbeiter Ztg.», головного денвника соціальної демократії, на котру рускі послы в новій державній раді поклали такі великі надії, котру і «Діло» представляло яко однукову можливу і користну союзницю руского клубу. З голосів тих трех денвників можуть собі наші земляки виробити погляд, о скільки острійшу осуду могли видати і видали всі инші денвники.

В ч. 1880 з 17 грудня пише «Die Zeit» п. з. «Tolle*)» «Obstruktion» між иншими: «Вибухи диких пристрастей не є рідкостю в нашім парламентарнім житю, але то, що склало ся вчера в посольській палаті, переходить в усі дотепер пережиті приклади». А описавши хід сеї події, говорить дальше: «Парламент недвозначно висловив обуренє задля сего дикого замаху. Русини, коли вже проминула найбільша крайність, схаменули ся, а їх провідники намагали ся всіма способами успокоїти палату і зглядно для себе настроїти. Але булиб ліпше вчинили, колиб задалегідь були погамували пристрасти своїх товаришів клубових, а палаті наперед ошадили виду сего безглузкого обструкційного намаганя. Бажаючи тим способом галицке язикове питанє внести на видівню всеї Австрії, мали Русини перед очима взорепь свогочасної обструкції німецької проти язикових розпорядків г-р. Баденного. Але й найзавзятійше національне почутє не повинно забувати зовсім про всяку міру і всякі перспективи. Сею величезною мірою міряна руска обструкція виглядає зовсім чудна. Всі її умовини, всі дії її розвитку відгривають ся деінде, на далеком сході монархії, а нараз виступають з пятою дією в віденським парламенті! Хто може зрозуміти таке нещастє, що неначе спало з неба? Бісаяний ся посол Б а ч и н ь с к и й з подвійно недостойною у академічно образованого чоловіка дикостю зробив народній рускій справі можливу найгіршу прислугу. Платний шляхотский агент не в спів би нічого ліпшого вдіяти. Представники спокійного, миролюбивого народу руского будуть приневолені довго над тим потрудити ся, щоби заперти лихе вражєне сеї події.

(Конець буде.)

Промова професора унів. д-ра Майра.

(Конець).

Тут я знов покличу ся на непідозріле свідощтво, на великого протестантского філософа П а в л ь з е н а, котрий сказав, що Жиди повинні самі застановити ся над тим і про се подбати, щоби они так не розвельможнювали ся по університетах, бо се наостанку приневолить християн до оборони. На університетах повинні бути бодай процентів відносини задержані між жидями а християнами, то значить в Австрії 5%, у Відні 9%. Але про се дуже мало говорено на катол. вічу, бо там була мова про зовсім инші справи, а як би ви були там, то посвѣдчилиб ви се. Ми боронимо ся також з християнського становища проти спинюваня рівноправности таким монополізованем науки клікою. Пригадую се,

*) бісновата, сказана, божевільна.

що такий певно наукою признаний величень як П е р н т н е р висловив у дописи до Reichsprot: хотять довести до того, щоби на університетах заперто вступ людям з християнським переконанєм. Християнському народови в Австрії багато на тим залежить, які то вийдуть з університету урядники, учителі, лікарі, техніки, а парламент має також право критикувати події на університетах і за ними слідити.

Чи ж денебудь католики загрозили штуку або науку? Чи в «клерикально» правленій Бельгії наука і штука є меншевартна? Чи Бельгія взагалі не передує в науці і штуці? Більшість міської ради віденської вводить в практиці всі придбаня науки.

А хтож оплачує університет? Нарід, отже нарід і его предстанники мають право про те говорити. Нагле внесене М а с а р и к а було що до річи ударом по воді, а політично виступ затриноженого жидівства і вільної школи. На кінци внесеня сказано виразно, що повинна бути наново обезпечена свобода совісти і віри. Сеж є обезпечене і без того основними законами державними. Але оно так виглядає, начеб та охорона свободи віри і совісти мала бути обезпечена лише для жидівства на університетах. А ми не можемо до сего допустити, щоби університети були привілеями для жидів і недовірків. Як раз для того се внесене є для нас христ. суспільників вельми нагле, оно більше для нас потрібне як для внескодавців. Тому ми будемо голосувати за сим внесеном (велике зворушенє між соціалістами, лібералами і радикалами). Ми тепер як і давнійше будемо впливати на університети, як се робить кожде політичне стороництво. Ми люди вислані, щоби найти поміч проти материяльного зубоженя і нужди народу, щоби розбити кайдани жидівско-капіталістичної системи. А коли ви хочете конче «культуркампфу», то ми заявляємо торжественно, що сего не хочемо, і що ми его не почнемо. (Мільверт: ви приневолюєте нас до сеї боротьби). В сій палаті ми не зачинали, а на католицьким вічу католики повинні мати право боронити ся. Як бажаєте боротьби, то ми єї не злякаємо ся, ми готові, християнський нарід стоїть за нами і ми певні побіди.

Злобні видумки д-ра Івана Франка.

Написав

Іван Верхратский.

(Дальше).

Федькович говорив вельми важно про мітольоґію Славян, яку задумав написати. Тою своєю «ученою» бесідою він мене не збудовав ні трохи а і Драгоманів при его словах неспокійно вертів ся. Жалую, що не записав собі зараз опісля дещо з той розмови. А на вманя писати мені ніяк не хоче ся. Може бути, я не одно би — по тільки роках — тепер представив невѣрно, тож лучше поперестати на самій згадці.*)

З Драгомановом раз єще коротко стріву ся, коли він відїжджав і раз тільки написав лист до него до Відня пославачи ему мною видані «Байки» під адресом мені ним лише ним; однак понеже адреса не була певна, так навіть і не знаю, чи той лист дійшов адресата. На тім і скінчило ся мое знакомство з пок. професором Драгомановом.

Коли пок. Драгоманов не міг позискати мене, тогді ще молодого, бо 30-літнього чоловіка для своєї ідеї, рівно як і декотрих других старших Русинів-народовців, так далеко легше тото удало ся ему а частию рускої молодечки університетської. Его пламенне слово

принято тут без довшої розваги. Драгоманів опісля вийшов в Швайцарію, а відтак в Болгарію. Пишучи спомин з Галичини присьватив і мені згадку, розумієсь в своїм освітленю, подаючи мене яко неуступного консерватиста і не одно розказане мною в горі привів на доказ моїх ніби то вспятних думок. Я справді і не причував, що кожде мое приватне вярчене слово буде розважане і печатно подане до публічної відомости. Правда, що Драгоманів в своїх споминах о стілько був делкатний, що не подав моего імени і назвища; далеко дальше пішов его послідователь п. Іван Франко, бо надаючи на мене, давного свого професора, він розкривав псевдоніми або невідписані мною статі, словом поводио ся так «культурно», як ніхто в культурнім світі. Свою згадку про мене закінчив Драгоманів словами «чоловік здібний, але заковав свій талант». Лишаючи здібність в стороні, я маю про своє діланє зовсім инше понятє. Я працював в обранім раз напрямі безпроривно і невтомно не поострюваний і не піддержаний ніким, навіть і тою партією, для котрої я з власної волі працював. Про усіх моєї праці я суду видавати не буду; коли она зла, так най пропаде, шкоди в тім не буде ніякої; коли же добра, так як не тепер, то пізнійше, коли втихомирять ся пристрасти иншіх затійників, видадуть одвітний плод для народа. То лише можу сказати, що я трудив ся совістно і з залюбованєм для рідного язика а для себе з того труду не мав користи ніякої.

Коли гасла Драгоманові, а між ними нищене всяких авторитетів, прийняли ся межі рускою університетскою молодежію, а іменно межі рухливішими робітниками газети літ. «Друг», тодішні 18—20 літні молодяки поставили обвалити всі авторитети галицько-руські. Кого-ж побачили на переді? Ото-ж ті молоденькі «гетьманьки-народовці» узрили в першім ряду мене. По їхній думці найпершим і найважнішим ділом було навести на мене. Тож в «Друзі» почали мене нападати, що-б 30-літнього «старця» винести на «Тайлет». Совістно оброблені твори народовця писані в народнім язичі починають обруговати. Правда, що всі ті «критики», з виемом одного Івана Франка, самі ледви потрапили зліпити яку руску статю, а стихів таки і не вискварили. До наруги і безчещена однакж таки ще у них взяла ся охота. В тих то «критиках» не мож було дошатрити якої небудь критики; обругавши і обсмійавши загальниками ціле виданє, они на показ виписали одну коротку поезию і звичайну з російского якого автора кілька стихів для показаня, що ніби то писанє ними критикуваного автора нічого не варте. Хоть і як штубаче тов критикованє, таки по части оно причинило ся до спаллюженя тих писаній, котрих і так межі публікою не було багато. Рідко хто основнійше слідив, переважно навіть і не читано тих поезій, вистарчило, що їх там десь скритиковано а властиво обругано. Коли на примір байки Глібова розхвалювано, мимо що більша часть тих байок, навіть не годить ся, щоб була печатана, байки мої стріла взагалі саме у народовців дуже неприхильний прієм. Подібно і другі мої стихи. Про мої годкованя я тут говорити не буду. Смішно би було, если-б я що до язика хотів у «Друга» учати ся. Оригінальних поетичних творів дам тут вибір; тоті видааня суть досить рідкі; тож для вигоди всеч. Читателів подамо тут частину тих поезій писаних року 1876, котрі писарчуки «Друга» обруговали. Всч. Читателі звольте осудити, чи ті поезії, писані тому літ 30, такі злі і чи гідною було річею против їх автора виступати.

(Дальше буде).

*) Коли Федькович запрошений «Просвітою» прибув до Львова, народовці вельми тішили ся, що він став урядником того народного товариства. Для повитаня купили ему ліру. В виданю Б. Дідькаго своїх поезій він сам писав, що з великим залюбованєм грав на лірі. Тож народовці задумали его просити, щоб загра на лірі на концерті в народнім домі. Я тому був противний: не знаєм, як там він грає, ліпше наперед переконати ся. Уладім

в касні вечер довірочний, мужичинський, може бути відит і грайба на різних інструментах а також і на лірі. Як покаже ся, що грає добре на лірі, попросимо его і на концерт. На те і згоджено ся Пилип Федькович просити на вечер. Федькович прийняв запрошенє. В означений день Федькович не прийшов о годиві 7. вечером, коли то мав зачати ся вечер; чекаю на него до 8. на 8. потім зачали самі грати, відбув ся також відит («Воздух атмосферний» — відит мав я), а доперва по відиті по 9. надійшов Федькович — з лірою! Всі зацікавили ся дуже. Просять его по одвітній перегоді загра на лірі. Аж ту Федькович — хоть і прийшов з лірою — відмовляє. Просять его, просять, аж виїца з тяжкою бідою дав ся умолати. І сів з лірою. Став співати вісьн ним самим аложену про св. Отця Николая, при чім на лірі грав так, що крутив корбою. О співаню і граню якісь артистичним і не говорити. Гості вислухали его співаня і граня, полескали і подякували. На тов Федькович: «дякую панцтво, що слухали». Зовсім не вміти грати на лірі, писати, що ся грає з залюбованєм і виступити перед гістьми з гранєм — се справді чудно, вельми чудно, як і багато инших диварних річей того дивогляда. Розуміє ся, вже більше Федьковича не прошено на виступ ві на вечер, ві на концерт. Федькович убирав ся, як згадано, зовсім по гуцульски і споминав в великим запалом про «волю». Так горячого «волелюбє» вибрали були Гуцули в Сторожинци на віята. Федькович яко віят так страшно кривдив Гуцулів (розказують, що мав їх навіть страшно бити, хоть того не дозволює право), що перебравши ся зачали ся на него в ноци, коли вертав з коршми, і так его збили, що відлежав добрий тиждень. Так то показує ся, що то легше про «волю» говорити і ходити в гуцульській ноши, ніж справді для люду зробити що доброго.

(В «Літературно-Науковім Вістнику» 1901 р. книж. 12. ст. 175—177. находим: «Федькович, концертант і прелегент». Статю сю написав п. Іван Франко, опираючись на тім, що чув від мене про Федьковича виступ на довірочнім вечері. Той виступ так відбув ся, як я тут прописав; п. Іван Франко дещо додав з фантазії, тому я згадав тут про виступ Федьковича і дещо справив. Дам на той вечер зовсім не прошено, одвітно рішеню народовців; був то виключно мужичинський вечер.

Що до другої точки «Федькович яко прелегент», то се п. Іван Франко вдумав. Я вправді коротко згадав, що Федькович дуже непримично виразив ся про Богдана Дідькаго і про «Слово», але ані слова не сказав про якусь прелекцію Федьковича. Ніхто з нас не чув Федьковича прелегуючого. Було лишень так, що Федькович написав до виділу «Бесіда» лист довгий про нашє відношеня літературні, де дуже мало було гадок а дуже багато лайки на партію тверду. Богдана Дідькаго, котрого він підчас першого видаваня своїх поезій так високо почитав, тепер назвав дуже по простачому, а також там менем звеличав і «Слово». Всі народовці, учуши такі красні слова голошені «воетом», так як і голова бесіди Лавровський, були обурені, тим більше, що в самім листі, крім пустого говірканя не було нічого). I. B.

Новинки.

— Календар. В суботу: руско-кат.: Патапія, Пр. З.; римо-кат.: Томи ап. — В неділю: руско-кат.: Неп. Зах. Пр. Богородиці; римо-кат.: Зенова.

— Діло доведене до нестями страшною компромітацією проповідуваної нам політичної розпукі і оцайдушности, лишивши ся посеред всего днешнїкарства в Австрії одиноким в своїм одушевленю для геройского подвигу п. Льва Бачиньского і его тіснійших прихильників, накинulo ся своїм способом на «Руслана», що нібито зсолідаризував ся з польскою, антисемітскою пресою і «Галичаніном» (Наші читачі побачать, що «Руслан» в тім згляді зсолідаризував ся і з Arbeiter Ztg, котра вжеж не є клерикально-ані шляхотско-польска!), бо нібито «Руслан» на погляд «Діла» не посьмів би навіть инакше подумати, ніж шляхетні панове з кола польского (Arbeiter Ztg вже також так думає, як коло польске?!). Очевидно, що тут з словаря «Діла» посилались всякі епітети про рабство і льокайство, про паламарську культуру, про

витресованє в добрих обичаях лагідности і культурности по сьвятоюрских передсінках ітд. Нічого иншого не можна сподівати ся від таких публіцистів, що своїми творами бажать вакасувати всякі уличні письменства. Розуміє ся, не може бути і без того, щоб не кинути піною розбішеною і болотом на п. Барвінсько-го і не повторити нікчемної брехні про пенсійки, стипендійки і «моральні» побіди, які нібито осягає їх доси для себе і своїх рідних п. Барвінський. Ми вельми нерадо вдаємо ся в личні справи, але тут приневолені ми раз прилюдно се зазначити, що коли п. Барвінський «вижебрував» пенсійки, стипендійки, посади, парафіялки ітд., то сим не користував ся ані він ані, его рідні але як раз найбільше самі Цегельскі, Дзеровичі і инша рідня редактора «Діла» а навіть за ним самим ходив п. Барвінський «жебрати» до міністра кр. оборони, за посадою его брата ітд. Нехай же собі читачі наші самі виснують суд про вартість чоловіка, котрий так обертає справу і в такий нікчемний спосіб мече болотом.

— Концерт «Львівского Бояна». Дня 16. грудня с. р. устроїв «Львівський Боян» концерт при участі пань: Хоткевичевої і Вахнянинівної і п. Перфецкого. Концерт розпочав мішаний хор піснями Лисенка: «Калина» і «Пливе човен води повен». Опісля відіграла п. Хоткевичева на фортепяні Лисенкову Рапсодию II. Перша часть сего твору (Думка) випала досить добре. Зате друга часть (Шумка) розминула ся зовсім з приваєжним ві вражєнем. Причини сего належить глядіти в тім, що частину сю повинно грати ся два рази скорше, як ві грала п. Хоткевичева, а по друге, ритміка, котра становить суть сеї частини, повинна бути як найострійше зазначена, а сего в грі п. Х. не можна було добачити. При тім ціла та часть повинна бути відіграна більше легко. Всі ті недостачі можна вчасти оправдати тим, що в салі було ще досить студено і через се невідгідно було грати. — Третю точку виповнив мужеский хор відспівавши: «Хор богомольців», а опери Вагнера «Тангейзер» в супроводі фортепяна. Незвичайно гарний сей твір стратив рівнож много на красі через те, що хори і супровід фортепяний не держались разом. — Пан Перфецкий, котрий вперше явив ся на нашій естраді, грою на скрипці вповні заспокоїв надії і ожданя, які покладано на абсолювента віденської консерваторії. Для виказаня тону і чутя відіграв Шуберта: «Ave Maria», а яко річ більше технічну: «Фантазию концертную» Римского-Корсакова. Може чи не найгарнійше відіграв остатний твір доданий на бажанє публіки, Dydia: «Souvenir». Зазначити ще належить, що супровід фортепяний п. Перфецкої був вельми гарно і складно відігравий. Гра п. Перфецкої як рівнож спів п. О. Вахнянинівної були головними підпорами сего концерту. П. Вахнянинівна відспівала народну китайську пісню: «Плач жінки». Б. Вахнянина: «Соловейко» і одну пісню надпрограмово. Особливо перша пісня була для нас незвичайно цікава, що до мелодії дуже гарна, вправді через те, що мусять ся много разів те саме повторити, стає ся она при кінци троха нудною але се вже лежить в характері сих пісень. — Два останні хори співали о много лучше як з початком концерту. Мужеский хор відспівав Лисенка: «На прю» в супроводі фортепяна поправно. На закінченє відспівав мішаний хор народні пісні Н. Вахнянина: «Деб я», «Шука-риба», «Журба» і «Ой Гулі—Гулочка». Пісні ті вельми надають ся на закінченє, є короткі і привмво слухають ся. Особливо остання в названих остроу ритмікою зробила вельми оживляюще вражєне на утомлену вже троха публіку. Взагалі концерт під зглядом музичним був удатний.

— В університетській справі. В салі руского «Сокола» відбули ся вчєра в полудне довірочні збори Русинів м. Львова в справі суботніх подій на львівськїм університеті. Салю заповнила головно молодеж, старшої інтелігенції було небогато. Збори отворив і проводив нарадам др. Евг. Озаркевич, секретарював п.

Сінгалевич. Довший реферат в університетській справі виголосив др. В. Загайкевич. Бесідник перейшов історію боротьби за руский університет від пам'ятної сесії в 1901. р. і поставив ряд резолюцій, які по оживленій дискусії ухвалено одногласно. В резолюціях висказано симпатію рускій акад. молодіж, осуджено поведене академічного сенату, зажадано основаня самостійного руского університету у Львові, а поки що забезпечена прав рускої мови на теперішнім університеті, висказано довіре рускому клубови в парламенті і ин. Збори тривали півтретя години.

— **Поступові академики-Поляки а руский університет.** Позавчера зібрали ся на віче поступові польські академики ріжних відтінків в справі висказаня свого становища в справі руского університету. Підчас дискусії забрав голос Русин п. Барав, та ледви почав промовляти, почув голоси, щоб говорив по польски. Бесідник урвав промову і виніс ся з иншими присутними Русинами із салі. По дальшій дискусії ухвалили Поляки отсі резолюції: Віче заявляє ся рішучо за утворенем руского університету у Львові і заявляє, що ествующий університет у Львові і его польский збір професорів повинні подбати, аби утворене руского університету чим скорше наступило через: творене рів юбіжних руских катедр, установлене руских іспитових комісій і руску переписку академічних властей з Русинами. Віче стверджуєчи однак у рускої акад. молодіж львівського університету сильно повіністичний (?) напрям, жадає запоруки, що з хвилею утвореня окремого руского університету теперішній університет остане часто польским. Вкінці віче звиває поступову молодіж обох вародностей до взаімного зближеня і до поборюваня як польского так руского шовінізму.

— **Святониколаївські вечери бурсаків.** Вчора вечером урядив заряд бурси Руского Тов. педагогічного в салі львівського «Сокола» святониколаївські вечери для своїх питомців. Салю заповнили виключно бурсаки в числі поверх 200 під проводом своїх настоятелів і професорів. Їх товариші бурсаки відіграли на сцені складану штуку в двох відслонах, з яких одну взято з «Гостини св. Николая» а другу з «Подорожжя св. Николая». Штуку виставлено і відіграно пречудно. Велику радість справив молодшій бурсакській братії св. Николай, що з'явив ся при кінці представлення в товаристві ангелів і розділив поміж бурсаків з чотирох низших клас гімназії два копії подарунків і кількадесят книжок а при тім для кожного з обдарованих найшов слово признаня або напимненя.

— **Новим митрополитом в Сараєві іменованний Евген Летіца,** дотеперішній митрополит Баналуки.

— **На університеті Григоріанським в Римі** дня 8. с. м. одержало під президією кардинала Мартінедельо 97 питомців диплом докторський. Університет числять в тім році 1044 теодьогів з 25 вародностей і 24 ріжних колецій. Більшість становлять Італійці, а відтак Французи і Німці. На університеті викладає теодьогію 24 Єзуїтів, з тих 15 Італійців, 5 Німців, 3 Французів а 1 Істанець.

— **Дієцезія вильненська.** Московске правительство зажадало від латинської капітули в Вильні, щоби по уступленю єп. Ронпа вибрала з поміж себе адміністратора дієцезії, але ані Фракевича ані Садовского, котрі на слухай вибору будуть депортовані в глибину Росії. Крім того колиб капітула до означеного часу не вибрала з поміж себе адміністратора, то дієцезія вильненська або буде прилучена до дієцезії жмудської або могилевської, або буде зовсім внесена, подібно як дієцезія мінська. Так звіщає варшавске «Słowo».

— **Дрібні вісти.** В селі Волосові коло Надвірної є на родаж 150 моргів ґрунту за 46.500 К з вільної руки. Між тим є 14 моргів доброго ліса і 3 морги саду. — У Львові арештовано вчора Петра Подеричного по приїзді его зі східної Галичини, де в ріжних око-

лицях допускав ся крадежий по церквах. Подеричний був вже караний за подібні крадежи. — Дня 18. с. м. вискочив із шиня поїзд на стациі в Хоросниці. На щасте нікого з людей не поранено. — У Львові арештовано адвокатокого конципента д-ра Р. під замітом алочину обманства через наклонюване до фалшивих візнань.

Оповідсти.

— **Театр аматорів тов.а «Сокиа» у Львові** виставить в неділю дня 22. с. м. у своїй салі при ул. Рускій 20: «Чорноморці», оперету в 3 діях, слова Кухаренка, музика Лисенка. Початок о год. 6½. Білети можна скорше набувати в «Сокильським Базарі».

Телеграми

з дня 20. грудня.

Відень. На засіданю палати послів в середу внесли інтерпеляції між иншими: пос. Стахура в справі неправно побираних датків для каси хорих в Ярославі від задаткової каси в Радимні; в справі незаконного побираня домово-чиншового податку податковим урядом в Радимні і в справі виданя розкладу їзди на державних залізницях в Галичині в рускій мові пос. Бачинський три інтерпеляції: в справі поведеня доставника будівляного дерева для доріг в Товмачі, в справі секрет. пов. ради Валевського і в справі надужитя власти війтом в Путятячах; пос. Олесницький в справі виборів в Ріпчицах. По відчитаню впливів палата приступила до розправи над наглим внесенем в справі бюджетової провізорії і першого читаня бюджету. По короткій дискусії прийнято наглядність внесеня що до першого читаня бюджету і полагоди бюджетової провізорії, почім приступлено до загальної дискусії. Промовляли пос. Бергман, Паттай і Єгер, почім засіданя замкнено.

На вчерашнім засіданю в дальшій дискусії бюджетовій промовляв президент міністрів бар. Бек про становище правительства. Пос. Цеглинський обговорював нужду між населенем в Галичині і останні події на львівським університеті. По промові кількох послів засіданя відложено на нині.

Відень. На онодішнім вечірнім засіданю палати послів вибрано до свільних делегацій Галичій: пос. Романчука, Дулембу, Дзедущицкого, Гломбинського, Козловського, Луцкевича і Станіньського. Заступниками: Короля і Левештайна. До делегації австрійської входить тепер: 14 Німців, 8 Чехів, 7 Поляків, 3 полудн. Славян, 2 Італійців, 1 Русин, 1 Румун і 4 соціялісти.

Відень. Сесія парламенту має бути підрочена завтрішної суботи, а палата збере ся знова при кінці лютого або з початком марца. Посли будуть побирати дияти, бо тимчасом будуть радити комісії.

При закупні товарів просимо поклакувати ся на анонси нашої часописи!

Тоджжик з ланцушком
лише за 2 корохи.

З огляду закупна великого числа годинників висилає плекский дім висилковий: і величавий позолочуваний, 36-годинний прецезійний анкеровий годинник разом з гарним ланцушком тільки за 2 К, і 3-літню письменною гваранцією. При замовленю 3 штук ціна 5 К 50 с. Висилає за післяплатою лише
Preuss.-Schlesische Exporthaus
A. Gelb, Krakau Nr. 20.

Прим.: Як неподобає ся, то гроші звертає ся.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 16. до 31. грудня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що патниці High-Life представлено. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика т. 5.

СОКІЛ Жумки можна набувати в «Сокильським Базарі» у Львові і паперці і у всіх торговлях вкраю.

„Псалтиря розширена“

в дусі християнської молитви і пр. для ужитку церков. і молитвенного, поручена всіми трома Ординариями. — В оправі 4 кор. брошурована 3 кор. 50 сот. Висилає за попереднім присланем гроший, або післяплатою: А. Слюсарчук, парох Рунгурі, п. Печеніжин.

За певну і добру льокацію
поручаємо:

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи Товариства кредитового земского
- 4% і 4 1/2% листи Банку кравого
- 4% позичку краву
- 4% облигації проінваційні і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшим курсі денним.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. амц.
БАНКУ
Гіпотечного.

Розклад залізничних поїздів
важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:25	9:50
Кракова	7:25	9:45	—	8:40	2:31
Рашева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:16	5:40	10:30
Черновець	8:05	—	2:25	—	9:09
Черновець	—	—	3:35	—	12:20
Станиславова	5:55	—	—	—	—
Коломиї	—	10:05	—	—	—
Стрия	7:29	11:50	3:51	—	10:50
Пустомит	7:29	11:00	3:51	9:49	10:50
Самбора	8:00	10:30	1:55	—	9:20
Любін	8:00	10:30	1:55	9:20	11:50
Рави рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:22	1:15	5:00	9:25	10:10
Брухович	7:10	12:40	1:45	4:50	8:20
Брухович	10:05	—	3:25	5:30	9:35
Замної води	5:50	7:25	1:10	5:25	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:45	8:25	2:45	7:05	11:10
Кракова	—	8:40	6:15	7:20	12:45
Рашева	—	—	4:05	—	—
Підволочиск	6:20	10:45	2:17	7:00	11:15
Черновець	6:10	9:20	1:55	—	10:40
Черновець	—	—	—	—	2:51
Станиславова	—	—	—	5:50	—
Коломиї	—	—	2:35	—	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:25	11:30
Пустомит	7:30	10:45	1:26	6:25	10:30
Самбора	6:00	9:05	4:30	—	10:51
Любін	6:00	9:05	2:10	4:30	10:51
Рави рускої	6:12	11:05	—	7:10	11:35
Янова	6:58	9:15	1:35	3:35	8:30
Брухович	6:12	11:05	2:28	5:45	8:44
Брухович	9:05	12:41	3:45	7:10	11:35
Замної води	3:45	8:40	4:15	7:20	11:00

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі і свята означені † — в неділі і свята від 26/6 до 15/9 буквою Н, — в неділі і свята від 1/6 до 31/8 що день буквою Л.